

Home / 2021 / ožujak / 15 /

I ONI SU ITEKAKO – BAŠTINA ZADARSKOG SPORTA... Invaliditet nipošto ne mora biti hendikep: Naša je maksima uvijek se boriti i nikada se ne predavati!

Ostali sport

I ONI SU ITEKAKO – BAŠTINA ZADARSKOG SPORTA... Invaliditet nipošto ne mora biti hendikep: Naša je maksima uvijek se boriti i nikada se ne predavati!

11 min read

🕒 15. ožujka 2021. ✍️ Pero Livajić

Zadar.TV upotrebljava kolačiće radi analize korištenja web stranice, unaprjeđenja korisničkog iskustva te kako bismo vam mogli ponuditi sadržaj, proizvode i usluge koji najbolje odgovaraju vašim interesima. Vaši osobni podaci će se obrađivati, a podaci s vašeg uređaja (kolačići, jedinstveni identifikatori i drugi podaci uređaja) mogu biti pohranjivani kod, pristupani od strane i dijeljeni s partnerima. Pristanak uvijek možete povući na stranici s pravilima o privatnosti.

Oni su iskazanom voljom, upornosti, samosvijesti, u doba kada je u nažalost doslovnom i prenesenom smislu bolje biti negativan, onaj toliko nam potreban pozitivan primjer ne samo svojim kolegicama i kolegama sportašima, nego i svima ostalima. U seriji tekstova Zadar.tv-a predstavljamo ih kroz ležerne i nepretenciozne intervjuje i intervjuiće, arhivsku građu iz knjižnične arhive i zbirke stručnih, u tematiku dobro upućenih autora, razgovor s trenerima, trenericama, roditeljima, prijateljima, prijateljicama... Idućih nekoliko mjeseci izlažu nam u prvom redu lijepe strane, ali nažalost i neizostavne probleme i poteškoće s kojima se susreću u radu i ostvarenju ciljeva, u malim lokalnim zajednicama, no i većim regionalnim i nacionalnim okvirima.

-Naša je maksima uvijek se boriti i nikada se ne predavati – poručio nam je u jednom razgovoru ne tako davno tada tajnik Udruge slijepih i slabovidnih osoba Zadarske županije, Špiro Zrilić, i tom rečenicom rekao je baš sve – za sve sportaše s invaliditetom i rekreativce, ma kakvog bili invaliditeta. Sport i rekreacija osobama s invaliditetom više znače nego zdravima. Njima je to posebno motiviran i kvalitetan izlaz u svijet u kojemu žive normalan život kao i ostali ljudi od kojih se uostalom, ni po čemu, osim po invaliditetu, ne razlikuju, pa čak i štoviše, zanemarujući nedostatke koje im je invaliditet nametnuo, nadvladajući hendikep sportskim i rekreacijskim uspjesima oni dokazuju svoju veću vrijednost i upravo zato ih više cijenimo i više se divimo njihovim rezultatima.

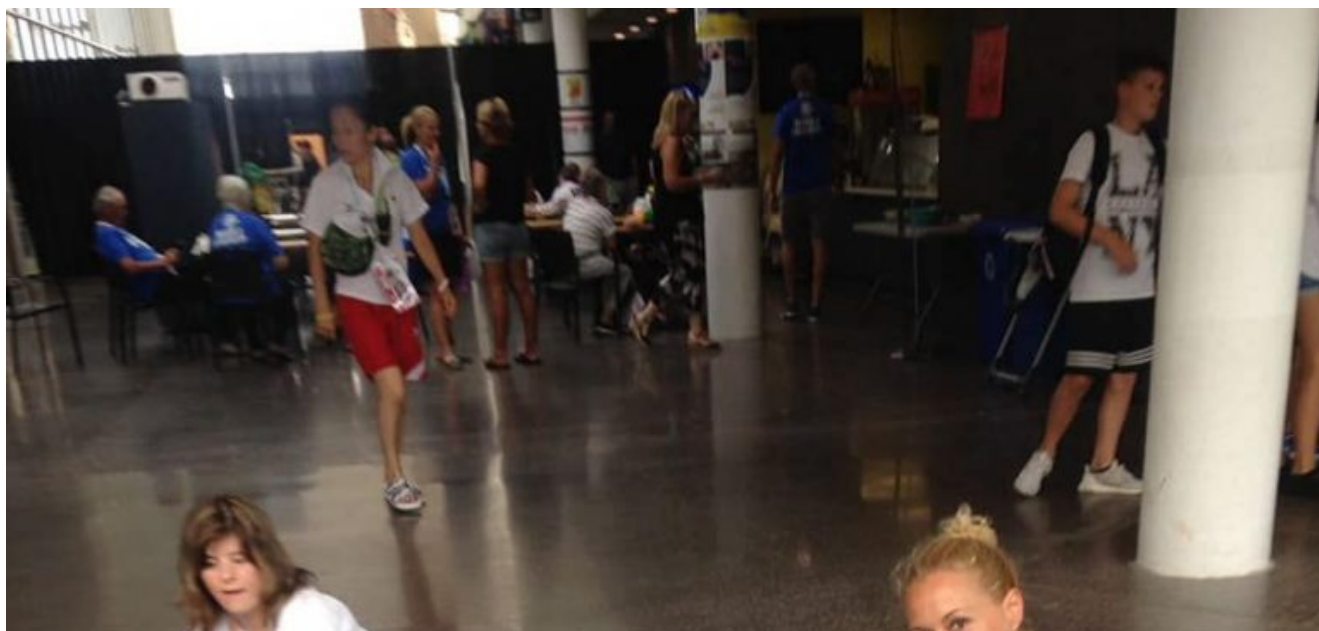
Ponosni pokrovitelj

FAVBET

Sport i sportska rekreacija osoba s invaliditetom u Zadru je krenula u manjoj mjeri još pedesetih godina prošlog stoljeća, kada su se sportom i rekreacijom, uglavnom pojedinačno, počeli baviti naši sugrađani, koji su invalidima postali u Drugom svjetskom ratu i na druge načine nakon rata.

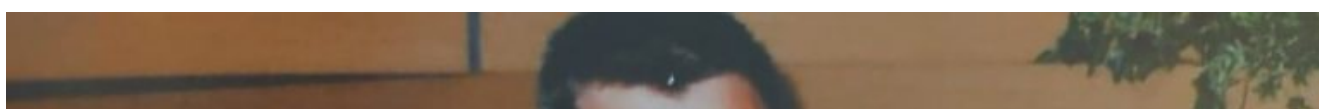
Najpoznatiji sportaš među njima je bio Rade Stamenković, koji je na Paraolimpijadi u Londonu 1956. osvojio dvije zlatne medalje u plivanju, kao i srebrne u tenisu slalomu s invalidskim kolicima, otkrili su nam to Drago Marić i Romano Meštrović u knjizi Baština zadarskog sporta.

Do omasovljenja dolazi desetak godina kasnije, a od 1970. rekreaciji invalidnih osoba se pristupa organizirano i masovno, posebice pri DTO Partizan, koji je njegovao šah, plivanje, streljaštvo, stolni tenis i naročito uspješno igru sa zvučnom loptom – goalball. U potonjem su postignuti i svjetski vrijedni rezultati. Premda su u toj vrsti sporta i sportske rekreacije rezultati u drugom planu, a bitna je aktivnost invalidnih osoba, ipak je postignuto niz vrhunskih ishoda, osim u igri slijepih i slabovidnih sa zvučnom loptom, još napose u atletici i šahu, a kroz novije vrijeme u drugim invalidima dostupnim sportovima, kao u pikadu, boćanju, sjedećoj odbojci, simulatorskom veslanju i – dizanju utega.

-Impozantne je sportske rezultate ostvarila Udruga slijepih i slabovidnih osoba, koja djeluje 65 godina, a blizu pola stoljeća (48) se uspješno bavi sportom i rekreacijom, pa se danas vrhunskim rezultatima mogu pohvaliti članovi i članice HVIDR-e Zadar, koja je godinama među najboljima u državi u mnogim sportovima, a više puta je dobila i nagradu Hrvatskog športskog saveza invalida. U skupini od čak preko stotinu sportaša prva imena koja su koncem devedesetih i početkom 2000-ih naročito dala obol postignućima su atletičar i dizač utega Krešimir Marcelić i strijelac zračnom puškom Ivica Bratanović, koji je zadarski i hrvatski sport invalida predstavljao i na Paraolimpijadi u Pekingu rujna 2008. – podsjećaju nas Marić i Meštrović i dijele informaciju za naš portal.

Kada smo spomenuli goalball, napomenimo kako se radi o igri sa zvučnom loptom na omeđenom prostoru s vratima i postizanjem zgoditaka kao i kod rukometa, nogometa, vaterpola i sličnih igara. U Europi i diljem planeta goalball je vrlo razvijena sportska igra, čak u tolikoj mjeri da se održavaju EP, SP, a sastavni je dio paraolimpijada. Za slijepe i slabovidne osobe goalball znači poseban prozor u svijet, a Zadrani su u tomu sportu postizali čitav niz vrhunskih ishoda. Goalball se u Donatovom i Krševanovom gradu kvalitetno počeo razvijati kada ga se 1970. prihvatio voditi viši trener sportske rekreacije Tomislav Teofilov, on je u dvorani DTO Partizan okupio sastav kojega su činili: Ivo Raić, Vinko Repušić, Marinko Vidaić, Špiro Zrilić, braća Desimir, Nikola i Nediljko Vitlov, i krenuo s njima uvježbavati vrlo zanimljivu, ali tešku i zahtjevnju igru, u kojoj je jedina orijentacija zvuk putujuće lopte prema kojemu se igrači bacaju i nastoje spriječiti, odnosno postići zgoditak.

Pionirima goalballa nešto kasnije su se pridružili Marko Ukalović i Adam Kablar, kao i nešto mlađi Mladen Bajlo, Branko Began i Marko Šestan. Teofilov je bio i trofejni trener reprezentacije ex države, a okosnicu njegovih reprezentativaca činili su upravo goalballisti iz Zadra. Posebno Marinko Vidaić, Špiro Zrilić, Adam Kablar, Ivo Raić i Nikola Vitlov, koji su sudjelovali na europskim i svjetskim prvenstvima, kao i na Paraolimpijadi, i tamo osvajali odličja. Raić je među njima i dvostruki olimpijac, u šahu i goalballu, a Zrilić je 1983. na EP bio sa sedam zgoditaka i prvi strijelac. Teofilov (1936.-2007.) je sa zadarskim goalballistima uzeo četiri naslova Yu prvaka, zatim s reprezentacijom 4 zlatne medalje na EP, zlato, srebro i bronz, kao i jedno 4. mjesto na Paraolimpijadi. Na SP u Nizozemskoj 1986. proglašen je najboljim trenerom na svijetu, a bio je i član Svjetske federacije goalballa. Dobitnik je i Zlatne plakete za razvoj sportske rekreacije u RH.

U atletici, tri su invalidne osobe u povijesti dosegle izrazito visoke domete, a prva se dokazala Franciska Ševarac u više atletskih disciplina iz invalidskih kolica. U dobu od 1970. do 1980. bila je višestruka državna prvakinja u slalomu, kao i sprintu na 60m, u utrkama na 800 i 1500 metara. Osvojila je četiri zlatna odličja na EP u atletici i bronzu u košarci, na SP zlato na 1500m i bronzu u bacanju koplja, na Paraolimpijadi tri 4. mjesta. Nositeljica je Zlatne plakete SOFK-a. Branko Began, biciklist, goalballist, šahist, pikadist, kuglač i naročito atletičar petobojac bio je državni prvak u petoboju za slabovidne osobe od 1997. do 2000., osvajač je brončane kolajne na EP u goalballu, četvrtog i petoga mjesta u atletskom petoboju, što mu je uspjelo i na SP 1999. u Madridu, Španjolska. Sudionik je Paraolimpijade, pobjednik mnogih međunarodnih turnira. Državni je prvak u pikadu i nositelj zlatnog odličja na Prvenstvu Dalmacije u kuglanju, srebrne medalje u šahu, i još puno toga. Krešimir Marcelić višestruki je državni prvak u atletici i dizanju utega. Uspio je iz invalidskih kolica podići čak 145 kilograma. Deveti je na EP i 11. na SP u bacanju kugle, utemeljio je

3.3.2006. prvi u Zadru atletski klub za osobe s invaliditetom- Rina. Bio je i kandidat za Paraolimpijadu u Pekingu, ali zbog bolesti nije uspio postići novu, strožiju normu pa nije išao u Kinu, no bez obzira na to njegova sportska dostignuća su veličanstvena. Tercetu spomenutih atletičara posljednjih se godina priključio i bacač koplja, sudionik Paraolimpijade u Tokiju 2021.- Vladimir Gašpar.

Sa šahom su još 1959. počeli slijepi i slabovidni invalidi: Vinko Repušić, Tihomir Pisanski, Ivo Raić i Mirko Vidulić, a najbolje rezultate ostvarili su kasnije Raić, Repušić, Zrilić i Končurat. Ivo Raić je 1970. bio državni prvak, a još treći na PH. Vinko Repušić je na Prvenstvu Jugoslavije osvojio drugo mjesto, kao i Vlado Končurat na PH 2001. Špiro Zrilić je nositelj dvije bronce PH, Raić i Repušić višestruki su prvaci Dalmacije, Končurat je bio 2., Zrilić 3. Doprinos razvoju šaha kod Udruge slijepih i slabovidnih dali su i Lovre Dražić, Marko Ukalović, Juratović, Željko Čiklič i Branko Began. Kod HVIDR-e šah je dominantan u uspjesima. Oni su također višestruki državni prvaci za što su zaslužna brojna znana imena kao Tomislav Lukić, Peter Rebov, Darko Rico Miočić, Mirko Drča...

-Siječnja 2005. u Zadru je utemeljen i prvi klub sjedeće odbojke – OKI Zadar, kojega su posebno prigrlili invalidi Domovinskog rata- kazuju nam Drago Marić i Romano Meštović, dodajući kako je prvi predsjednik kluba bio Boris Sardalić, dopredsjednik nekada znani zadarski odbojkaš Robert Zubčić, a Zdravko Miočić tajnik kluba. Krenuli su sa 16 članova, povećali broj članstva i danas se s uspjehom natječu u 1.HOL – sjedećih odbojkaša. Osvajanjem 3. mjesta na PH 2007. prvi su se puta uvrstili u Euroligu i pritom u prvom nastupu u Ravnemu na Koroškem pobijedili prvaka Slovenije – Samorastnika. To je uspjelo: Robertu Zubčiću, Ivici Kapetanoviću, Božidaru Crnkoviću, Ivi Martinoviću, Borisu Sardaliću, Zlatku Šabiću, Šimi Prostranu, Mati Mirkoviću, Svetku Mariću i Ž.Ruskaju, pod paskom trenera Čede Simeunovića. Ivo Martinović je proglašen i najboljim igračem Kupa RH. Među članovima igračkog sastava iz ranijih dana su i: Miroslav Zubčić, Tomislav Žulj, Anta Baraba Knez, Anđelko Koić... Godine 2008. opet su u Hrvatskoj ligi u konkurenciji 10 klubova bili treći i stekli status Euroligaša. Istu visoku razinu natjecanja održavaju i dan danas, a pojedini njihovi članovi su ne tako davno uvršteni u juniorsku nacionalnu reprezentaciju za nastup na SP- Antonio Gurlica i Frane Discordija.

Perjanica streljaštva kod invalida zadarskog područja svakako je veliki prvak i rekorder, Ivica Bratanović, član Streljačkog kluba osoba s invaliditetom Donat. U pitanju je dugo bio jedini takav klub u Dalmaciji, a Bratanović je u gađanju zračnom i malokalibarskom puškom u razdoblju od 1.PH

u gađanju za invalidne osobe 1996.do 2005. osvajač više medalja na državnim prvenstvima i raznim vojnim nadmetanjima. Vrhunac njegove sportske karijere kreće 2006. nakon čega nosi veliki broj kolajni, a rušio je i hrvatske rekorde u više navrata. Već u veljači navedene godine na PH u Zagrebu ostvario je normu za POI pogodivši 590 krugova, zatim je s dva kruga više u Poljskoj osvojio broncu u stojećem stavu i opet potvrdio paraolimpijsku normu, a njegovo treće mjesto bila je i prva međunarodna medalja HR invalidsko-streljačkog sporta. Iste godine u Njemačkoj je ostvario i POI normu u ležećem stavu pa još dvije na natjecanju u Italiji, da bi na SP u Sargansu, Švicarska, postavio novi rekord RH s 594 kruga. Time je ostvario punu normu za Paraolimpijadu u Pekingu 2008. gdje je osvojio 15. mjesto s identičnim brojem krugova hrvatskog rekorda. Nešto ranije, 2007. u Mocirama postao je prvi državni prvak u ležećem stavu s 582 kruga, a dodao je tomu i 2. mjesto sa zračnom puškom u stojećem i ležećem stavu, u gađanju serijskom puškom doprinio i osvajanju momčadskog zlata. Na međunarodnom turniru u Zagrebu uzeo je srebro u gađanju malokalibarskom puškom i popravio državni rekord, a vrhunac je ostvario na EP u Suhlu, Njemačka, tu je gađao za reprezentaciju koja je osvojila brončano odličje i to je prva hrvatska momčadska medalja iz streljaštva osoba s invaliditetom u povijesti toga sporta. Vrhunske ishode polučio je u olimpijskoj godini iza. Na PH je izjednačio rekord u zračnoj pušci, bio i 2. kada je u pitanju malokalibarska puška. Na tom prvenstvu Saša Grdović je pogodio 590 krugova i ušao u sastav A državne selekcije, dok su odlični bili i Ana Sandalić sa zračnom puškom i Šime Rudić s malokalibarskim pištoljem osvajanjem srebra. Obje ekipe (Bratanović, Sandalić, Anušić, Šahinović s puškom, Vrkić, Birsa i Rudić s pištoljem) zauzele su 4. mjesta. U Mocirama, 2009. na PH, Ivica Bratanović ponio je tri odličja, a sa zračnom puškom u stojećem stavu, iako u kolicima, postavio je novi državni rekord sa 597 (maksimalno 600) krugova.

Električni pikado je u svijetu zadnjih godina doživio veliki procvat, a među osobama s invaliditetom je u redu najomiljenijih i najmasovnijih sportova. Zadarski pikadisti su u samom vrhu RH. Branko Began je bio i državni prvak, također i članovi HVIDR-e Mojaš Babović i Berislav Maričić koji su uz to pet godina zaredom činili i ekipu državnih prvaka uz: Sašu Grdovića, Renata Dunatova, Davora Magaša, Matu Vrkića i Ivicu Bratanovića. Aktivnošću i rezultatima su se isticali i: Mladen Bajlo, Branko Raspović, Nikola Vitlov, Nikola Modrić, Željko Čiklič, redoviti nositelji odličja s Dalmatinskih igara slijepih i slabovidnih osoba. Njihova gradska selekcija bila je druga u državi, a 2010. na PH Branko Raspović je osvojio zlatno odličje A razreda.

-Invalidne osobe bave se s dvije vrste kuglanja. Slijepe i slabovidne osobe na visećoj kuglani, a ostali na klasičnoj i visećoj kuglani- otkrivaju nam Marić i Meštrović u knjizi Baština zadarskog sporta. Ekipa voditelja Petra Dabelića: Ivo raić, Vlado Končurat, Vinko Repušić i Špiro Zrilić, dva puta je bila druga u RH, a Branko Began državni pojedinačni prvak. Izvrsna kuglačica bila je Borka Šarić, a pri HVIDR-i, u klubu Dišpet, pod vodstvom Dražena Žilića isticali su se Marko Ukalović, Klaudio Vidaić, Ante Kardum, Borislav Dukić, Božidar Škara, Eugen Badžoka, Magaš, Strmota... podjednako dobri u oba kuglanja. Tu su i Nikola Modrić, Nikola Vitlov i druga sjajna imena toga tipa kuglačkog sporta.

I boćanje je omiljeni sport invalidnih osoba, a članovi Udruge slijepih i slabovidnih osoba iz Zadra pobjednici su u tom sportu prvih pet Dalmatinijada. Marina Pešić, s cerebralnom paralizom, bila je 2007. druga u RH. Uspješni su i članovi HVIDR-e: Šime Karamarko, Božidar Škara, Branko Gospić, Mladen Škoda... A članovi zadarske HVIDR-e uspješno se bave i sportskim ribolovom, pa su i tu višestruki prvaci u udičarenju na Svehrvatskim športskim igrama invalida Domovinskog rata, ali i osvajači tradicionalnog Oluja kupa. U sklopu HVIDR-e djeluje i klub zanimljivog imena- Škartoc, koji se naročito iskazao pod paskom Darija Ćurkovića, Dražena Travice, Zorana Radića...

Zadarska HVIDR-a ima čak 11 sportskih selekcija među kojima je i sekcija stolnog tenisa. Pod predsjedanjem Miroslava Barića pokrenut je i prvi ZD klub stolnog tenisa osoba s invaliditetom, STK Krševan. Nosili su odličja s PH, nastupali na nizu službenih i prigodnih nadmetanja.

Prije nekih pet desetljeća među zadarskim invalidima vrlo kvalitetan plivač bio je pokojni Dalibor Tikulin, poznatiji kao nogometni djelatnik, koji je s mnogih natjecanja redovito donosio odličja. Invalidsko plivanje njeguju i članovi HVIDR-e i postižu lijepe rezultate kroz PK Sv.Nikola. U niski uspješnih plivačica i plivača nabrojat ćemo tek mali dio imena iz ranijih razdoblja, poput Nenada Ivanova, Nevena Šatalića, Borislava Dukića, Anu Grekić, Jadranku Batovanja... Tu je bio i Edi Stipčević, među trenerima su doprinos dali i Vinko Zubčić i Renato Škulić, ne smijemo preskočiti višestrukog državnog prvaka Juricu Milina... Među aktualnima su izvrsni u bazenima iz PK Zadar i PK Jadera: Lucija Mijolović, Mihovil Ninčević, Josip Gregov, Joško Klarin, Mario Mrčela...

****Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.**

AGENCIJA ZA

Previous

I JA TO MOGU I DOBRO ZNAM... SPORTAŠI S
INVALIDITETOM I ZLATNIM MEDALJAMA

Next

POEN, SET, MEČ, POBJEDA: ONI SU OKI ZADAR
– „Mala“ sjedeća odbojka, veliki naklon i čestitka!
Junaci s parketa napunili 15 ljeta...

MORE STORIES

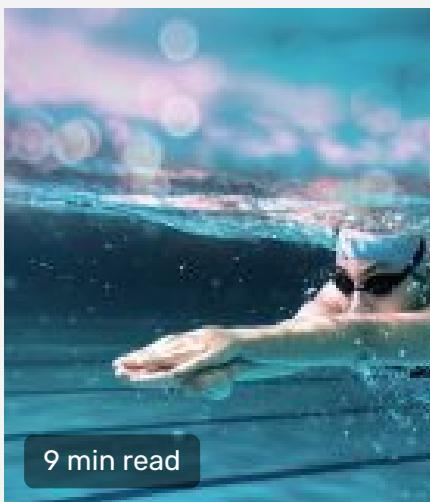

1 min read

[Ostali sport](#) [Vijesti](#)

**Formula 1 bez velike
nagrade Njemačke!**

🕒 5. siječnja 2022. ✍️ ZDtv

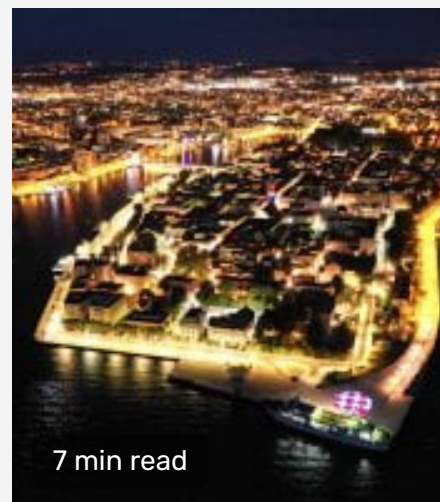

9 min read

[Ostali sport](#)

**SREĆA U VODI, PUNO
LJUBAVI I HRPA
MEDALJA: Plivanjem
od rekreacije i sporta
do – zdravlja i
kvalitetnijeg života...**

🕒 31. prosinca 2021. ✍️ Pero
Livajić

7 min read

[Ostali sport](#)

**UNATOČ ŽIVOTNIM
PREPREKAMA
PRIMJER SU SVIMA
NAMA: Športski savez
osoba s invaliditetom
Zadarske županije
okuplja devet klubova i
udruga vrijednih i
ponosnih članica i
članova, državnih
prvaka...**

🕒 12. prosinca 2021. ✍️ Pero
Livajić

Odgovori

Vaša adresa e-pošte neće biti objavljena. Obavezna polja su označena sa *

Komentar

Ime *

E-pošta *

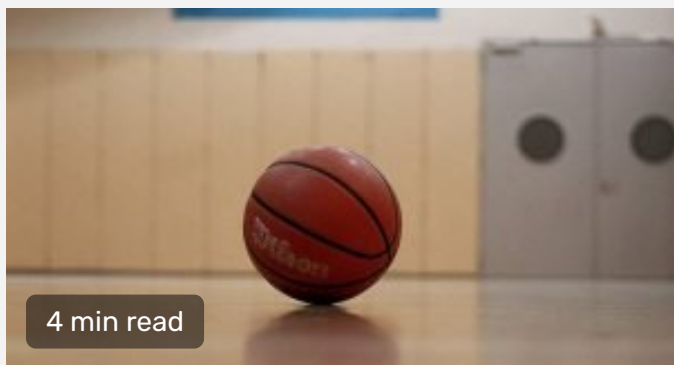
Web-stranica

☐

Spremi moje ime, e-poštu i web-stranicu u ovom internet pregledniku za sljedeći put kada budem komentirao.

Objavi komentar

YOU MAY HAVE MISSED

4 min read

Košarka [Vijesti](#)

Službeni poziv na natječaj za izbor i

1 min read

Futsal [Vijesti](#)

Zadranin po prvi puta djeli pravdu u

imenovanje Tajnika Košarkaškog saveza Zadarske županije

🕒 7. siječnja 2022. 📄 ZDtv

1 min read

[Ostali sport](#) [Vijesti](#)

Formula 1 bez velike nagrade Njemačke!

🕒 5. siječnja 2022. 📄 ZDtv

međunarodnom susretu!

🕒 5. siječnja 2022. 📄 ZDtv

2 min read

[Rukomet](#) [Vijesti](#)

Ogromni problemi za rukometaše, čak tri stožerna igrača otpala za EP!

🕒 5. siječnja 2022. 📄 ZDtv

DOKUMENTI

[STATUT-MEDIJA-ZADAR.TV](#)

[AGENCIJA-ZA-ELEKTRONIČKE-MEDIJE](#)

[REGISTAR-NEPROFITNIH-MEDIJA](#)

[ZAKON O ELEKTRONIČKIM MEDIJIMA](#)

INFORMACIJE

[IMPRESSUM](#)

[KONTAKT](#)

[PRAVILA PRIVATNOSTI](#)